

5

Het gebeurde vlak na kerst op kerstavond had ik een telegram van China gekregen die me meedeelde dat ze me maandag in de bajes kwam bezoeken het telegram was aangekomen terwijl we met elkaar overlegden ik was in de gemeenschappelijke ruimte met vier andere kameraden toen we bespraken hoe we het werk voor het kerstdiner zouden verdelen ik maakte risotto gele risotto en was bezig de bouillon te koken op de gasbrander een cipier riep me ik draaide me om en zag het kleine gele vierkant van de envelop op de tralies liggen dat is van de advocaat dacht ik in verband met het proces dat er aan zat te komen maar toen ik zag dat het van China was dacht ik nee ik heb niets gedacht ik was geloof ik erg blij want het was een verrassing en ik dacht wat verrast China me bezoekt me met kerst ik was erg blij

grappig dacht ik van alle kerstdagen die we samen doorgebracht hebben hebben we er geloof ik geen één gevierd en nu stond ik daar en bereidde het kerstdiner voor dacht aan China's haar haar lange haar dat ze naar voren gooit als ze lacht en dat dan haar hele gezicht bedekt haar lange zwarte haar dat ik vanwege het glas niet eens kon aanraken als ze me bezocht maar gelukkig mocht men hier nu zonder glas er tussen met elkaar praten maar ik weet nog dat het een kwelling was toen dat we niet eens even elkaars hand konden aanraken en dat deprimeerde ons enorm ook al waren we blij elkaar te zien maar niet op deze onmenselijke vernederende en deprimerende manier en soms werd ik voor het bezoek ook door een furieuze woede overvallen omdat ik wist dat ik haar daar achter glas zou zien en we door het glas met elkaar moesten pra-

ten zonder elkaar ook maar met een vinger aan te kunnen raken

ik was vaker door deze haatgevoelens overvallen het bloed steeg me naar het hoofd een overweldigend verlangen om iedereen om te brengen de cipiers waar dan ook hier nu onmiddellijk met mijn eigen handen als ik er aan terugdenk lijkt het alsof ik dit gevoel nog steeds heb hoewel er al zoveel tijd overheen is gegaan dit bezoek had ik dus helemaal niet verwacht omdat China al vorige week hier was geweest een heel mooi bezoek was dat we hadden over van alles en nog wat gepraat plannen gesmeed want ik rekende erop gauw vrij te komen meteen na het proces en daarom raakte het me zeer als ik dacht aan de waanzinnige reis die ze vanwege mij moest maken elke keer duizend kilometer om bij mij te komen en dan weer een terugreis van duizend kilometer waanzinnig was dat maar dit bezoek verviel vanwege de totale puinhoop die volgde

het werd maandag nee het was al op zondag het was tijdens het luchten 's middags 's ochtends had er een doorzoeking plaatsgevonden maar gek genoeg was deze doorzoeking anders dan de gebruikelijke doorzoekingen geweest wat strenger dan anders en de cipiers hadden ook iets vreemds gedaan want hier loopt veel via tekens en symbolen bij dit soort zaken bij cel controles en dergelijke is het altijd een probleem om elkaar over en weer tekens te geven en het teken dat ze deze keer achterlieten was moeilijk te duiden was raar in ieder geval voor mij omdat ik absoluut geen idee had wat er gaande was terwijl de cipiers waarschijnlijk een vermoeden hadden natuurlijk hadden ze dat want ze peilden de stemming en we troffen dit teken daar op tafel aan toen we 's middags in onze cellen terugkeerden na het luchten

ze hadden alles laten staan op alle tafels in alle cellen in alle slaapzalen hadden ze alle spullen laten staan de hele santenkraam potten blikken flessen alle verpakkingen hadden alles op tafel gezet van dozen waspoeder pakken koffie en suiker

tot en met flessen olie en shampoo alle potten alle pannen de flessen ze hadden alles op de tafels laten staan alsof ze ergens op zinspeelden ik had het allemaal pas later door aanvankelijk sloeg ik er helemaal geen acht op verbaasde me alleen maar over al die spullen die op de tafel waren gerangschikt en toen ik 's middags naar beneden ging om te luchten verbaasde het me dat ze hetzelfde in alle cellen hadden gedaan

nu herinner ik me dat de atmosfeer die middag op de luchtplaats zeer gespannen was om te snijden en wat ik toen dacht want ik kende zulke situaties en op basis van mijn eerdere ervaringen dacht ik dus dat er weer iemand aan zou gaan want iedereen was gespannen het hing in de lucht het was aan veel dingen te merken aan de zeldzame stilte die anders was dan anders en vooral aan de blikken snelle korte blikken die sommigen plotseling met elkaar wisselden terwijl ze heen en weer liepen wat ik toen vermoedde was dat er een steekpartij op handen was of in ieder geval één of andere afrekening tussen deze of gene en ik wachtte erop dat ieder moment iets dergelijks zou plaatsvinden zoiets had ik al vaker meegemaakt bijvoorbeeld een keer vlak nadat ze me opgepakt hadden en dat had toen veel indruk op me gemaakt

die keer liepen we normaal heen en weer op de luchtplaats en opeens gingen drie vier gewone gevangenen want we gingen gemeenschappelijk luchten met de gewone gevangenen deze drie of vier liepen dus van achteren op een andere gevangene af één van degenen die net als zij heen en weer liepen en gooiden hem van achteren een strop om de hals een lus van ijzerdraad gooiden hem deze strop van achteren om de hals en grepen hem met z'n tweeën bij de armen pakte zijn armen om hem vast te houden en trokken de lus dicht een gangbare methode om iemand bij een steekpartij in bedwang te houden want het is helemaal niet zo makkelijk als het er uit ziet om iemand neer te steken tenzij de steek zo precies een vitaal deel raakt dat degene crepeert maar het komt ook voor dat iemand ook na twintig dertig steken nog niet dood is

het is niet makkelijk om iemand neer te steken niet zo makkelijk als het eruit mag zien ik bedoel het is makkelijk om iemand een messteek toe te brengen maar niet makkelijk om hem te doden ook omdat iemand een messteek niet zomaar zal incasseren zonder te reageren hij reageert probeert zich los te wringen met alle macht slaat om zich heen het is heel moeilijk om hem vast te houden en één van de methodes is nu juist om hem een strop om de hals te gooien deze aan te halen tot hij half bewusteloos is omdat hij bijna stikt en intussen van onder naar boven op hem in te steken want messteken van boven naar beneden zijn minder effectief men moet van onder naar boven steken en vooral proberen een vitaal orgaan te raken hier onder het borstbeen

ze gooiden hem dus een strop om de hals en de anderen paktten hem bij de armen en die achter hem trok de lus aan maar de draad brak of de lus was slecht gemaakt wat waarschijnlijker is in ieder geval ging de lus los raakte los of weet ik veel in ieder geval slaagden ze er niet in om hem rond zijn hals dicht te trekken en de man reageerde natuurlijk met afgrijzen want hij begreep onmiddellijk wat de bedoeling was van degenen die probeerden om het ijzerdraad om de hals te leggen die na een eerste moment van schroom reageerden met een grapje en ze hadden ook het mes nog niet getrokken van de messen hadden men nog niets gezien

ze maakten dus grappen sloegen hem op de schouders en ze zeiden je schrok hè alsof het een grap was maar de man geloofde niet dat het een grap was die liet zich niet voor de gek houden en zulke grappen maakt men namelijk niet in de bajes als iemand zo'n grap met je uithaalt dan vermoord je hem want zulke grappen maak je niet en toen is die gozer naar het hek van de luchtplaats gelopen en had geschreeuwd had naar de cipiers geroepen zodat ze hem er uit lieten en op dat ogenblik werd voor degenen die hem uit de weg moesten ruimen duidelijk ofwel ze kregen hem nu te pakken of de cipiers kwamen en alles werd moeilijker en als hij de tijd had om eruit te komen zouden ze hem nooit meer te pakken krijgen want dan

zou hij natuurlijk overgeplaatst worden of had hij zich in een isoleercel laten opsluiten in ieder geval hadden ze hem hier niet meer te zien gekregen

dus net toen de cipers kwamen aangerend om te zien waarom hij zo schreeuwde stortten ze zich dus met z'n vieren of vijven op hem met messen priemen en staken een beetje doelloos op hem in en hij reageerde natuurlijk hij hield zich niet stil en liet zich niet zomaar neersteken hij deed schoppen uit en probeerde zich te beschermen maakte zich los en incasseerde een boel messteken zonder om te vallen en ondertussen schreeuwde hij en de cipers kwamen en zagen het tafereel zonder de binnenplaats binnen te gaan een brigadier schreeuwde van achter het hek stop daarmee stop het tafereel duurde enkele seconden de anderen stonden achter bij de muur we stonden allemaal daar achter en keken bewegingloos toe het geheel had enkele seconden geduurd

de man schreeuwde schreeuwde als een gek en werd toen tegen de grond geslagen en viel op zijn knieën en op dat moment werd hij geraakt door twee drie steken met een priem van bovenaf in het hoofd draaide boorde zich een priem een tweede steek met de priem in zijn oog een priem boorde zich werkelijk precies in zijn oog een steek midden in het oog en hij brulde werkelijk waanzinnig toen viel hij op de grond en toen hij op de grond lag gingen ze door ze staken hem steeds weer in de borst maar ook in de hals probeerden hem de keel af te snijden

het bloed de man lag op de grond in bloed dat uit alle gaten spoot uit al zijn wonden alle sneden uit het hoofd uit dat oog overal stroomde het bloed uit hem een meer van bloed een plas van bloed dat wel anderhalve meter groot was werkelijk en de man bewoog zich niet meer met dat oog dat er half uithing een rode klont en dat andere oog wijd opengesperd en hij leek dood te zijn bewoog zelfs geen vinger meer toen stopten ze en gingen naar achteren

naar de muur van de binnenplaats waar de anderen allemaal stonden en de cipiers deden het hek een stuk open want hij lag maar een meter van het hek vandaan pakten hem bij de voeten en sleepten hem naar buiten